

UĞUR MUMCU KÖŞESİ

Uğur MUMCU anısına

Rahmi EMEÇ

BİR AYDINLANMA SAVAŞÇISI

UĞUR MUMCU'YU KATLEDİLİŞİNİN
15. YILDÖNÜMÜNDE ÖZLEMLE ANIYORUZ.

Bir dilim ekmeği paylaşmanın sevincini çoğaltarak

Uğur Mumcu olmak, insanın önce 'kendisi' olabilmesiyle başlar. Aslında her 'iyi şeye' giden yol da böyle aydınlanır, böyle açılır. Aynı yolun bin bir sıkıntısı içinde ilerlerken, aynı acının akranlığında büyüyen insanlar, ancak birbirlerinin acısına merhem olabilir. "Dağ gibi karayağz birer delikanlı" olup, "babamızın, sırtında yük taşıyarak getirirdi aşımız ekmeğimiz" gibi hak edilmiş bir kardeşlik dünyasıdır aradığımız.

"Arabalar şırl şırl ışıklarıyla caddelerden geçerken" bizlerin bir mumun ışığında bitirdiği kitapların öğretisi, yüzümüzden sokak içlerine, oralardan alanlara ve giderek onbinlerin buluşma noktasına gidiyor. "Kendimiz gibi yaşayan binlerce yoksulun yüreğini yüreğimizde yaşayarak" katıldığımız o büyük kavganın ayak izleri, "ecelsiz öldürülmelerin" üstüne üstüne yürüdü hep.

"Yoksulluğun bükemediği bileklerimize çelik kelepçeler takıldı" ki, kardeşçe bir dünyaya işaret olmasın parmaklarımız! "İşkence hücrelerinde sabahladık kaç kez. İsteseydik, diplomalarımızı, mor binlikler getiren birer senet gibi kullanırdık" sözleri, şimdi çoktan unutulmuş bir insanlık ülküsünün anayurdunda duruyor.

"Mimardık, mühendistik, doktorduk, avukattık", yani hep bizi 'yukarıda gören'ler vardı; "yazlık kışlık katlarımız, arabalarımız olurdu. Yüreğimiz, işçiyile birlikte attı"; çünkü dünyaya böyle bakıyorduk sevgi

balkonundan. "Yaşamımızın en güzel yıllarını, birer taze çiçek gibi verdik topluma", üstelik hiçyakınmadan, bir dilim ekmeği paylaşmanın sevincini çoğaltarak

"Fidan gibi genç kızlardık. Hayat, şakırdayan bir selale gibi akardı gözbebeklerimizden. Yirmi yaşında, yirmi bir yaşında, yirmi iki yaşında, işkencecilerin acımasız ellerine terk edildik", çünkü yaşam küçük hesapların çıkmaz sokaklarında değildi bizim için.

"Direndik" ve "küçücük yüreğimizle" ve "direndik genç kızlık gururumuzla", utanmak henüz bilinmedik bir duyguydu onların suratlarında.

"Kanserdik", adımız Harun Karadeniz'di.

"Ölüm, her gün bir sinsi yılan gibi dolaşıyordu derilerimizde. Uydurma davalarla kapattılar hücrelere."

"Hastaydık. Yurtdışına gitseydik kurtulurduk", adımız Ruhi su'ydu.

Dün, "Giresun'daki yoksul köylüler, sizin için öldük. Ege'deki tütün işçileri, sizin için öldük. Doğu'daki topraksız köylüler, sizin için öldük. İstanbul'daki, Ankara'daki işçiler, sizin için öldük. Adana'da, paramparça elleriyle, ak pamuk toplayan işçiler, sizin için öldük" diyorduk, bu gün; TEKEL işçileri, fındık üreticileri diyen bir sesin sahibiyiz.

Kaynakça: Vurulduk Ey Halkım Unutma Bizi (parantez içindeki yazılar, Mumcu'nun bu yazısından alınmıştır). Cumhuriyet 25.8.1975

DEVİRİM OTOMOBİLİ RAPORU

İsmet Özkan
Makina Yüksek Mühendisi

ÖYKÜ

Devrim, prototip otomobil imalat projesi tarihçesi:

Ulaştırma Bakanlığı'nca 16 Haziran 1961 tarihinde bir yazı ile TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne bir binek otomobilin geliştirilmesi ve bir prototip imali görev verilmiştir,

Bu görev için TCDD İşletmesinin seçiminde o tarihlerde onarım amacı ile kurulmuş geniş ölçüde yedek parça imal eden Ankara Adapazarı Eskişehir ve Sivas fabrikalarında önemli adette teknik personele ilaveten yetmişmiş işçiden mühendisine kadar güçlü bir imalat kadrosu bulunması büyük rol oynamıştır.

-TCDD'nin imalat kadrosu:

Projenin tahakkuku için aşağı listede gösterildiği gibi, TCDD bünyesinde;

-Proje Yönetim Grubu

-Çalışma Grupları

oluşturulmuştur,

Yönetim Grubu;

Sayın Emin Bozoğlu, TCDD Genel Müdür Yrd.

Orhan Alp, Fab. Daire Bşk.

Hakkı Tomsu, Cer Daire Bşk.

Nurettin Erguvanlı, Cer Daire Bşk.

Mustafa Ersoy, Esk. Fab. Md.

Celal Taner, Adap. Fab. Md.

Mehmet Nöker, Ank. Fab. Md.

Hüseyin Kayıoğlu, TCDD Genel Müd. Müşaviri,

Necati Teköz, TCDD Genel Müd. Müşaviri

Çalışma Grupları,

Styling Grubu:

Yüksek Mühendis Nurettin Erguvanlı

Yüksek Mühendis Özcan Türer

Yüksek Mimar Kemal Alagöz

Motor Şanzıman Grubu;

Yüksek Mühendis Mehmet Nöker

Yüksek Mühendis Rıfat Serdaroğlu

Yüksek Mühendis Güttekin Sabuncuoğlu

Yüksek Mühendis Salih Kayasagan

Yüksek Mühendis Şecaattin Sevgen

Yüksek Mühendis Kemalettin Vardar

Karoseri Grubu:

Makina Mühendisi Celal Taner

Yüksek Mühendis Faruk Akyol

Yüksek Mühendis Samim Özgür

Yüksek Mühendis Salih Kaya Sağın

Süspansiyon ve Fren Grubu:

Makina Mühendisi Hamit İşeri

Yüksek Mühendis İsmet Özkan

Yüksek Mühendis Mustafa Seyrek

Elektrik Donanım:

Yüksek Mühendis Hasan Dinçer

Döküm İşleri :

Metalurjist İsmail Sıdal

Satın Alma ve Maliyet Hesaplama:

Yüksek Mühendis Yavuz Yücel

Yüksek Mühendis Emin Bozoğlu,

Yönetim Kurulunun Lideri bu listede adı geçen mühendis ve personelin olağanüstü bir tempo ile fakat gönül rahatlığı ile çalışmasını sağlamıştır.

STYLING Grubu (Oto Tipi Geliştirme);

Prototip otomobilin, ana hatlarını belirledi; otunun boyutları, şanzıman motor ve diğer grupların nasıl toparlanıp imal edileceği üzerinde çalışmıştır ve otunun ana hatları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a)Dört ile beş kişilik, orta boy tipinde (1000-1100 kg.) binek otomobil,

b)Motor dört zamanlı ve dört silindir olarak 0-60 beygir gücünde olacak,

c)Karoser için hazırlanan (1/10) ölçekli maketlerden seçilen (1/1) ölçekli alçı modeli, karoseri, motor kaputu ve benzeri saçları, sonra bu modelden alınan kalıplarla yapılmış beton bloklara çekilmek ve çekiçle düzeltmek sureti ile tek tek imal edilmiştir,

d)Dört Silindirli motorun gövde ve başlığı, Sivas Demiryol Fabrikası'nda dökülüp Ankara Demiryol Fabrika'sında işlendikten sonra, Kolları Eskişehir Demiryol Fabrikası'nda yapılmış ve son montajı ise Ankara Demiryol Fabrikası'nda tamamlanmıştır,

e)Süspansiyon grubu, ön akımlar için " MC Pherson sistemini " ve bu sistem benimsenerek Eskişehir'de imal edilmiştir; böylece "f" de belirtilen parçalar haricinde tüm parçalar, el işçiliğimizde üretilmiş ve sonuçta dört silindirli, direksiyon vitesli bir aile otomobili imal edilmiştir.

f)Elektrik Donanımı diferansiyel dişlileri, kardan istavrozları, motor yatakları ile cam ve lastik aksam dışında tüm parçalar yerli imal edilmiştir.

Üç Adet Prototip İmal Edildi

Nihayet 1961 Ekim ortalarında Devrim otomobil prototiplerinden ilki hazır duruma gelebildi. Bir yandan ilk prototipin tecrübesi sürdürülürken bir yandan da 2. prototipin son kat boyası ancak 28 Ekim akşam yapıлып Ankara'ya sevk edilmek üzere yüklendiği trende boyasının pasta ve cilası yapılmış ve bu nedenle benzin deposu boşaltılmıştır. Tren SabahaKarşı Ankara'ya vasil olmuş ve Devrim otomobilleri Ankara Demiryol Fabrikasına indirilmiştir. (manevra imkânı sağlamak için birkaç litre benzin konulmuştur).

Asıl benzin ikmali müteakip sabah Sıhhiye'de yapılarak Meclis'e gidilecekti. 29 Ekim Sabahı motosikletli, oldukça kalabalık bir trafik ekibinden oluşan eskort eşliğinde Devrim otomobilleri yola çıktı.

Eskortu oluşturanlar benzin ikmali konusunda bilgi sahibi olmadıkları için benzin İstasyonuna uğramadan yola devam ettiler, ancak Meclis önüne gelindiğinde durum fark edildi. Acilen getirilen benzin arabaya konuldu. 2. arabaya konulacağı sırada Cemal Paşa Meclis'in önüne gelmiş ve Anıtkabir'e gitmek üzere 2 Numaralı Devrim otomobiline binmiştir.

Yola çıkıldı, fakat 100 metre sonra motor durdu. Cemal Paşa'nın " Ne oluyor ?" sorusuna direktiyondaki Yüksek Mühendis Rifat Serdaroğlu " Paşam, benzin bitti, " cevabını verdi. Paşa'dan özür dileyerek 1 numaralı Devrim Otomobiline geçmesi rica edildi.

Büyük bir hoşgörü ile buna uyan Cemal Paşa Anıtkabir'e bu otomobille gitti ve inerken ünlü " Batı kafasıyla otomobili yaptınız ama Doğu kafasıyla ikmali unuttunuz" sözlerini söyledi. Ertesi gün bütün gazeteler sözbirliği etmişcesine " 100 metre gidip bozulan " başlığı attıkları gözlendi. Ancak 2 nolu Devrim Otomobili aynı gün Hipodromda geçit törenine katılıyor ve basınımız ne bunu ne de Cemal Paşa'nın Anıtkabire 1 nolu oto ile gittiğini yazıyordu.

20. Yüzyılın ekonomik ve toplumsal hayatına yön veren en önemli etkenlerden biri olan otomobil sanayi yolunu açan bu girişimi için Cemal Paşa'ya her zaman rahmet ve şükranla anıyoruz.

Eskişehir Demiryol Fabrikaları ve Devrim Otomobilleri Müzesi

Eskişehir Demiryol tesislerinin hem yurt içi hem yurtdışı pazarlara, vagon ve makina üreten dev bir devlet şirketine (Tülomsaş) dönüştüğünü görüyoruz,

Tülomsaş adını alan bu şirketin hangarlarının birinde, tamamen orda çalışan insanların özverisi ile 2 nolu Devrim otomobili korumaya alınmış ve bilahare Tülomsaş Genel Müdürü Dilaver Zeki Daloğlu'nun emirleri ile tesisin bahçesinde bir "mini müze" yapılmış ve Devrim otomobili bu müzede yıpratıcı iklim şartlarından etkilenmeyeceği camekânlı bir bölüme konulmuştur.

Devrim otomobili imalatı, müspet bilimlere önem verilerek kısa zamanda sonuç alınabileceğinin göstergesi olarak hep çok önemli olacaktır.

Öbür Gündem

2 Ocak

- * Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na 2007 yılında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı için başvuran 450 kişiye tedavi ve rehabilitasyon hizmeti sunuldu. Bu kişilerin 314'ü aynı yıl içinde tekrar işkence ve kötü muamele gördü
- * Kenya'da bir kilisenin ateşe verilmesi sonucu aralarında çok sayıda kadın ve çocuğun bulunduğu en az 50 kişi hayatını yitirdi.

4 Ocak

- * TÜFE'de enflasyon Merkez Bankası'nın yüzde 4'lük hedefini ikiye katlayarak yılı yüzde 8.39'la tamamladı.
- * Diyarbakır'da bomba yüklü araç : 5 ölü, 67 yaralı

18 Ocak

- * İstanbul'dan Ankara'ya 'Herkes için sağlık ve güvenli gelecek için yürüyoruz' adı altında ortak eylem başlatan DİSK, KESK, TMMOB, Türk Tabipler Birliği, Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu, Türk Eczacılar Birliği ve Türk Dış Hekimleri Birliği'nin oluşturduğu platformun temsilcileri Eskişehir'den Ankara'ya ulaştı.

20 Ocak

- * AGOS'un önünde toplanan binlerce kişi, Hrant Dink'i ölüm yıldönümünde andı

23 Ocak

- * "Ergenekon" operasyonu : Veli Küçük, Kemal Kerinçsiz ve Fikri Karadağ dahil, gazete bombalamaktan Danıştay baskınına, ölüm yemini ettirmekten Dink cinayetine kadar birçok olayda adı anılan 33 kişi sorgulanıyor.

24 Ocak

- * UNICEF rakamlarına göre çocuk ölümleri ilk kez azaldı. Ancak hâlâ 9 milyon 700 bin çocuk, beş yaşını göremeden hayata veda ediyor

28 Ocak

- * Ergenekon soruşturmasında 28 kişi tutuklandı.
- * Pamukkale Ekspresi, Kütahya yakınlarında raydan çıktı. Dokuz kişinin öldüğü kazada 30 da yaralı var

1 Şubat

- * İstanbul Davutpaşa'da ruhsatsız bir havai fişek imalathanesinde meydana gelen patlamada 20 kişi hayatını kaybetti, 8'i ağır 117 kişi yaralandı
- * İngiliz araştırma şirketi ORB, Irak'ta Amerikan işgalinden sonra ölenlerin sayısının 1 milyondan fazla olduğunu bildirdi

5 Şubat

- * Almanya'da Türklerin kaldığı bir apartmanda yangın : 5'i çocuk 9 Türk öldü

6 Şubat

- * TİSK) tarafından yapılan araştırmaya göre, Türkiye'de 15-29 yaş grubundaki kızların yüzde 60'ı, 25-29 yaş grubundaki kızların da yüzde 66'sı ne öğrenim görüyor ne de çalışıyor.

13 Şubat

- * Tuzla'daki tersanede bir işçi daha öldü; böylece son 7 ayda ölen işçi sayısı 15'e çıktı.

16 Şubat

- * Esas gündem: İşsiz ve ümitsiz Türkiye. İşsizler ordusu 4 milyon 20 bin kişiye ulaştı. Ekim-Kasım-Aralık dönemi işsiz sayısı önemli ölçüde arttı. Türkiye'de 630 bin kişinin artık herhangi bir iş bulma umudu yok
- * Viyana'da Türklerin yaşadığı iki binada aynı anda yangın çıktı. Almanya'da kundaklandığı öne sürülen binadan 10 Türk son anda kurtuldu.

17 Şubat

- * Tuzla'daki bir tersanede elektrik akımına kapılan işçi öldü.

20 Şubat

- * Tuzla'da bir tersanede oksijen tüpünün patlamasıyla çıkan yangında ağır yaralanan Hasan Köse adlı işçi öldü.
- * Yeni Sosyal Güvenlik Yasası'ndaki hak gasplarına karşı TMMOB, KESK, DİSK, TTB, TDB, TEB, TÜRMOB, BASK ve Türk-İş önderliğinde emekçiler alanlardaydı.
- * Küba'nın efsanevi Devlet Başkanı Fidel Castro, devlet başkanlığı görevini bıraktı